

Dofinansowany przez NFOŚiGW zbiornik Włódy z lotu ptaka.
Fot. Archiwum NFOŚiGW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

➔ Absorpcja środków zagranicznych

Narodowy Fundusz jest największym w Polsce partnerem międzynarodowych instytucji finansowych w obsłudze środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska w Polsce. Efektem doświadczenia Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w obsłudze środków Unii Europejskiej jest powierzenie Funduszowi roli Instytucji Wdrażającej dla pięciu priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. NFOŚiGW odpowiedzialny jest za absorpcję **5,035 mld euro** w latach 2007-2013 głównie na zadania w gospodarce wodno-ściekowej, gospodarce wodnej, gospodarce odpadami, energetyce przyjaznej środowisku oraz zapewnienie współfinansowania dla projektów w ochronie przyrody i edukacji ekologicznej.

Nowym zadaniem NFOŚiGW jest wsparcie finansowe dla projektów zgłaszanych do realizacji w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+.

W ostatnich latach odpowiedzialnym zadaniem Narodowego Funduszu jest koordynacja 88 projektów inwestycyjnych, które w latach 2000-2006 w ramach funduszu przedakcesyjnego ISPA i Funduszu Spójności otrzymały pomoc finansową Komisji Europejskiej w wysokości **2,850 mld euro**. Większość projektów, wspomaganych ze środków Narodowego Funduszu, dotyczy budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków w aglomeracjach, które mają największy wpływ na stan czystości polskich rzek i Bałtyku. Wielkie projekty realizo-

wane np. w Warszawie, Gdańsku i Szczecinie należą do grupy największych w Europie dofinansowywanych przez Komisję Europejską i wspomaganych ze środków NFOŚiGW.

Zakończono również prawie 250 projektów inwestycyjnych, koordynowanych przez NFOŚiGW, realizowanych w przedsiębiorstwach, które w latach 2004-2006 uzyskały finansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (148 mln euro) i dofinansowanie ze środków NFOŚiGW w wysokości 50 mln euro. Kolejnym zadaniem NFOŚiGW jest także efektywne wykorzystanie środków (135 mln euro) przekazanych Polsce w ramach priorytetów środowiskowych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

➔ Fundusz przyjazny środowisku i beneficjentom

Strategia NFOŚiGW na lata 2009-2012 precyzuje, że jego misją jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju. Realizowane z udziałem Narodowego Funduszu przedsięwzięcia są zgodne z celami polityki ekologicznej państwa. NFOŚiGW, przy współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zapewnia wsparcie finansowe projektów realizujących zobowiązania Polski wynikające z Traktatu Akcesyjnego i innych dyrektyw Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz wspiera także działania Ministra Środowiska w zakresie wypełniania polskich zobowiązań wynikają-

cych z Konwencji Klimatycznej, Konwencji Bioróżnorodności, wdrażania Instrumentu Finansowego LIFE+, realizacji programu NATURA 2000 oraz polityki ekologicznej państwa dotyczącej edukacji ekologicznej. Narodowy Fundusz, odpowiedzialny za wykorzystanie coraz większych środków z Unii Europejskiej, realizując także hasło „przyjazny beneficjentom” organizuje od kilku lat cykl szkoleń dla wnioskodawców ubiegających się o pomoc finansową zarówno ze środków krajowych, jak i zagranicznych. Tylko w ostatnich trzech latach w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez Narodowy Fundusz uczestniczyło kilkanaście tysięcy osób. To także wkład NFOŚiGW w podnoszenie kwalifikacji

kadr zajmujących się w Polsce ochroną środowiska.

Narodowy Fundusz jest nie tylko administratorem krajowych lub zagranicznych pieniędzy przeznaczonych na ochronę środowiska. Fundusz aktywnie pomaga w przygotowywaniu projektów od strony merytorycznej, technicznej, koncepcyjnej i realizacyjnej.

Zapraszamy na naszą stronę internetową: www.nfosigw.gov.pl a także do naszej siedziby w Warszawie.

Zawsze jesteśmy do Państwa dyspozycji.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa

Centrala: (+48 22) 45 90 000

(+48 22) 45 90 001

Informacja: (+48 22) 45 90 100

Fax: (+48 22) 45 90 101

E-mail: fundusz@nfosigw.gov.pl

www.nfosigw.gov.pl

Zdjęcie na okładce: oczyszczalnia ścieków w Toruniu. Fot. Archiwum NFOŚiGW

Odnawialne źródło finansowania

Kanal Augustowski po renowacji dofinansowanej ze środków NFOŚiGW. Fot. Archiwum NFOŚiGW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który w 2009 roku obchodzi 20-lecie istnienia, jest wspólnie z wojewódzkimi funduszami filarem polskiego systemu finansowania ochrony środowiska. Podstawą działania Narodowego Funduszu jest ustawa Prawo ochrony środowiska. Narodowy Fundusz, jako państwowy fundusz celowy, ma osobowość prawną i prowadzi

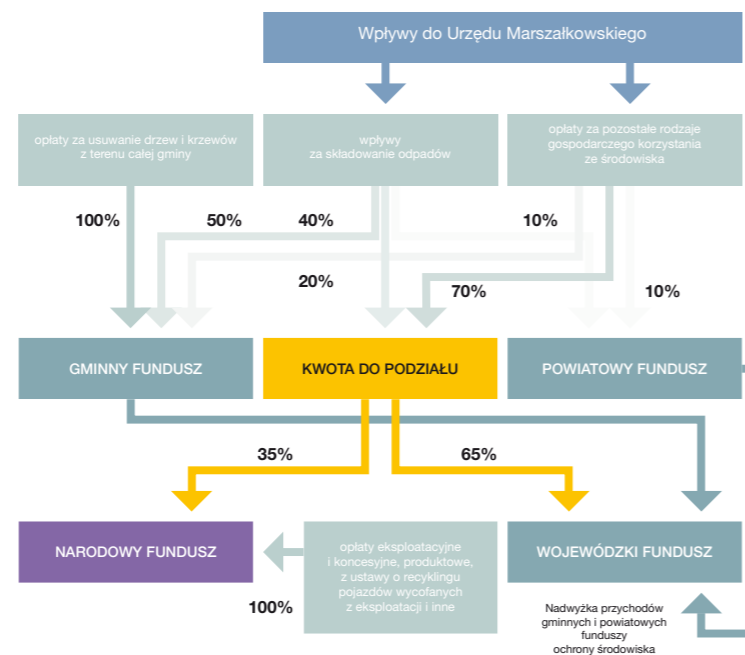
samodzielną gospodarkę finansową pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań w ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Najważniejszym zadaniem Narodowego Funduszu w ostatnich latach jest efektywne i sprawne wykorzystanie środków z Unii Europejskiej przeznaczonych na rozbudowę i modernizację infrastruktury ochrony środowiska

w naszym kraju. Koordynacja projektów ekologicznych, które uzyskały lub uzyskają wsparcie finansowe z Komisji Europejskiej oraz dofinansowanie tych przedsięwzięć ze środków Narodowego Funduszu będzie służyło osiągnięciu przez Polskę efektów ekologicznych wynikających z zobowiązań międzynarodowych.

➔ Finansowanie ochrony środowiska

Źródłem wpływów Narodowego Funduszu są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kary za naruszanie prawa ekologicznego wynikające przede wszystkim z Prawa ochrony środowiska, opłaty eksploatacyjne i koncesyjne pobierane na mocy Prawa geologicznego i górniczego, opłaty określone w Prawie wodnym, a także w ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Dzięki temu, że główną formą dofinansowania działań są pożyczki, Narodowy Fundusz stanowi „**odnawialne źródło finansowania**” ochrony środowiska.

Pożyczki i dotacje, a także inne formy dofinansowania, stosowane przez Narodowy Fundusz, przeznaczone są na dofinansowanie w pierwszym rzędzie dużych inwestycji o znaczeniu ogólnopolskim i ponadregionalnym w zakresie likwidacji zanieczyszczeń wody, powietrza i ziemi. Finansowane są również zadania z dziedziny geologii i górnictwa, monitoringu środowiska, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, ochrony przyrody i leśnictwa, popularyzowania wiedzy ekologicznej, profilaktyki zdrowotnej dzieci a także prace naukowo-badawcze i ekspertyzy. W ostatnim czasie szczególnym priorytetem objęte są inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej i wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Podział wpływów z opłat ekologicznych według ustawy Prawo ochrony środowiska

➔ Imponujący bilans 1989-2009

W ciągu 20 lat działalności Narodowy Fundusz odegrał istotną rolę w poprawie stanu środowiska w Polsce. Dorobek Narodowego Funduszu jest imponujący. W latach 1989-2008 Narodowy Fundusz zawarł ponad **14 tysięcy umów** (głównie na dotacje, pożyczki i kredyty udzielane za pośrednictwem Banku Ochrony Środowiska S.A.) przeznaczając na finansowanie przedsięwzięć ekologicznych prawie **21,4 mld zł**. Koszt przedsięwzięć dofinansowanych w tym czasie środkami Narodowego Funduszu przekracza **76,5 mld złotych**. Największe środki przeznaczono w tym czasie na ochronę wód i gospodarkę wodną oraz na ochronę powietrza. Efektem tych działań jest wyraźna poprawa stanu środowiska w Polsce. Oto jeden z przykładów: w 1990 r. prawie 400 polskich miast nie miało oczyszczalni ścieków, dziś – już tylko kilkanaście z nich. W tym samym czasie emisja szkodliwego dwutlenku siarki spadła o ponad 63% a pyłu o 77%. W znacznej mierze to efekt finansowania inwestycji proekologicznych przez Narodowy Fundusz.

Rekordowy, pod względem skali finansowania ochrony środowiska w Polsce, był rok 2008. Majątek netto Narodowego Funduszu wzrósł do ponad **7,2 mld zł**. Łącznie z transferem środków zagranicznych obsługiwanych przez Narodowy Fundusz, przed-

sięwzięcia ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały zasilone w 2008 roku rekordową kwotą ponad **4,6 mld zł**. W 2009 roku przewidujemy zwiększenie tej kwoty do **7 mld zł**.

Krajowy Operator Systemu Zielonych Inwestycji w ramach międzynarodowego handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych – to nowe zadanie Narodowego Funduszu. Fot. Archiwum NFOŚiGW

➔ Narodowy Fundusz: center of excellence

W systemie zarządzania i finansowania ochrony środowiska w Polsce Narodowy Fundusz jest nie tylko dawcą kapitału. Fundusz jest też swoistym „*center of excellence*” w dziedzinie wdrażania unijnych inwestycji na rzecz środowiska, inicjuje ważne procesy społeczno-ekonomiczne, na przykład na rynku oszczędzania energii i wykorzystania jej odnawialnych źródeł, uczestniczy w kształtowaniu opinii publicznej w dziedzinie ekologii. Jest także odpowiedzialnym i wiarygodnym partnerem dla innych instytucji sektora finansowego, w kraju i za granicą, które już działają lub planują inwestycje kapitałowe na rynku ochrony

środowiska. Wprowadzane w ostatnim czasie zmiany organizacyjne i systemowe dostosowują Narodowy Fundusz do standardów nowoczesnego zarządzania. W ukształtowaniu otwartej i sprawnej instytucji publicznej wielki wkład mają pracownicy Narodowego Funduszu, których cechuje profesjonalizm, szeroka wiedza, wypracowane przez lata doświadczenie i odpowiedzialność. Kadra jest naszą najcenniejszą wartością.

Współczesne wyzwania i potrzeby rynku ochrony środowiska powodują, że Narodowy Fundusz podejmuje kolejne inicjatywy współ-

finansowania przedsięwzięć, wprowadzając m.in. szerszy niż dotychczas system dopłat do kredytów i pożyczek inwestycyjnych oraz nowe programy priorytetowe, których celem jest np. zmniejszenie emisji gazów z gospodarki, ograniczenie strat energii w przedsiębiorstwach i budynkach użyteczności publicznej oraz finansowanie inwestycji energooszczędnych. Narodowy Fundusz przygotowuje się do objęcia funkcji Krajowego Operatora Systemu Zielonych Inwestycji w ramach międzynarodowego handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

➔ Programy priorytetowe

W 2009 roku wdrażany jest nowy, bardziej przejrzysty i przyjazny dla potencjalnych beneficjentów, sposób działania Narodowego Funduszu, sprecyzowany także w trzech podstawowych dokumentach: „Liście priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planowanych do finansowania w roku 2009”, „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW” oraz „Kryteriach wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków NFOŚiGW”. Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są programy priorytetowe, które obejmują szczegółowe, właściwe dla danego programu,

zasady udzielania dofinansowania oraz kryteria wyboru przedsięwzięć do dofinansowania. Każdy program priorytetowy zawiera formularze wniosków, których wypełnienie i złożenie w Narodowym Funduszu rozpoczyna proce-

durę ubiegania się o dofinansowanie. Opracowane programy priorytetowe oraz informacje o terminach przyjmowania wniosków o dofinansowanie są publikowane na stronie internetowej Narodowego Funduszu.

Oczyszczalnia ścieków w Olsztynie po modernizacji dofinansowanej przez NFOŚiGW i Unię Europejską. Fot. Archiwum NFOŚiGW